

A Berzsenyi Dániel Könyvtár 2023. évi munkaterve

(9700 Szombathely, Dr. Antall József tér 1.)

(Dr. Baráthné Molnár Mónika)

2023. február 24.

TARTALOM

1. Rövid összefoglaló	2
2. Stratégiai célok végrehajtása	4
3. Szervezet	5
4. Infrastruktúra	6
5. Gyűjteményi információk.....	6
6. Szolgáltatások (változások, trendek)	8
7. Minőségirányítás	12
8. Tudományos kutatás és kiadványok	12
9. Partnerségi együttműködések	13
10. PR/marketing/kommunikáció eredményei	14
11. A vármegyei hatókörű városi könyvtár a vármegye területén működő települési könyvtárakat érintő állami feladatairól szóló összefoglaló	14
12. Az energiaválság okozta változásokról	17

1. RÖVID ÖSSZEFOGLALÓ

a. várható eredmények

A 2023-as évben látogatószámot tekintve a 2022-es szintet szeretnénk megtartani. Minél kevesebb nyitvatartás korlátozást kell életbe léptetnünk az energiaválság miatt, annál nagyobb eséllyel tudjuk tartani ezen tervünket, így mutatóinkban javulást várunk.

Fő célkitűzésünk, hogy könyvtári tereinket energiahatékonyság szempontjából felkészítsük a következő fűtési időszakra, tervekkel, megoldási javaslatokkal kívánunk elébe menni a ránk váró fenntartási nehézségeknek.

b. tervezett tárgyévi fejlesztések, innovatív lépések

RFID

Az RFID (Radio Frequency Identification) technológiát a világ legmodernebb könyvtáraiban alkalmazzák a lehető leghatékonyabb feladatvégzés érdekében. A hatékonyság és a biztonság fokozása érdekében indítottuk el ezen technológia alkalmazását a BDK-ban is. RFID-eszközök előnyei: önkiszolgáló állomások létrehozása, érintésmentes leltározás, kiterjesztett nyitvatartás, állományvédelem, helybenhasználat mérése, leltározás könnyebbé válása, automatikus dokumentum-mozgatás.

Helytörténeti mobil applikáció:

2022-ben nem tudtunk ezzel a feladattal foglalkozni, de 2023-ban szeretnénk, kollégák terveznek jelentkezni Qulto Éves Szakmai Napra (Monguz Információtechnológiai Kft.) ötletmerítési szándékkal.

QULTO App: Városfoglaló 2.0 - játszva tanulás

Ez a QULTO Digital adatbázisára épülő játék oktatási célú tartalomszolgáltatás. Olyan mobil applikáció, mely GPS/cellainformáció vagy QR, wifi, RFID, beacon jeladók alapján küld adott tartalmat a látogató okostelefonjára, mely lehet szöveges, képi, hang és videóanyag.

Részekre osztott területek, lokációs pontokon kérdések, 75% jó válasz esetén elfoglalja a területet. A tevékenység vagy egy játék eredménye megosztható a közösségi oldalakon.

Jellemzői:

- Részekre osztott területek.
- Lokációs pontokon kérdések (GPS és/vagy QR-kód azonosítás).
- 75% jó válasz esetén elfoglalja a területet.
- Kulturális, várostörténeti statikus kérdésbank.
- Egymás elleni játék lehetősége.
- Csapatjáték lehetősége.
- Keretrendszer városismereti versenyek lebonyolításához.
- Statisztikai komponens.
- Turisztikai/kereskedelmi ajánlások lehetősége.

A QUALTO Apphoz hasonló egyediesített applikáció

Virtuális séták megvalósítását tervezzük telefonos applikáció formájában, amelyek idegenforgalmi és oktatási célt szolgálnak:

- a helytörténeti ismeretbővítést célozzák meg azok a virtuális séták, amelyek a megyeszékhely történetét mutatnák be emléktáblák és emlékművek segítségével,
- korszakonként tematizálva,
- kapcsolódva a történelemórák tananyagához,
- az online tartalmak gerincét a már meglévő és online hozzáférhető fotók, képeslapok (Hungaricana), valamint aprónyomtatványok, kötetek (Vasi Digitális Könyvtár) mellett a digitalizálásra kerülő Vas megyei hírlapok (Vasmegyei Lapok, Hír, Nyugatmagyarország, Vasvármegye) és címtárak adnák.

Tervezett tematikák:

- a város ókori történetéhez,
- a város középkori történetéhez,
- a város 18. századi történetéhez,
- a város 19. századi történetéhez,
- a város újkori történetéhez kapcsolódó emléktáblák, emlékművek.

További várostörténeti tematikus séták:

- a Rákóczi-szabadságharc,

- az 1848/49-es forradalom és szabadságharc,
- az 1956-os forradalom,
- az első és második világháború emlékei a városban.

Egyéb témák:

- „Nem létező” város: eltűnt vagy átépített/áthelyezett épületek, emlékművek, emléktáblák.
- Irodalmi emlékhelyek, emlékművek, emléktáblák.
- Utazz villamossal! (virtuális séta az egykori villamos útvonalán)
- Séta a Szent Márton úti temetőben.

2. STRATÉGIAI CÉLOK VÉGREHAJTÁSA

- a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által

Könyvtárunk gyűjteményével, szolgáltatásainak akadálymentes hozzáféréseinek biztosításával, rendezvényeivel támogatja a város és a vármegye területén az élethosszig tartó tanulás, az önművelés, a személyiségépítés és rekreáció minden állampolgárra kiterjedő alkotmányos jogát, továbbá az olvasásképesség, a digitális írástudás fejlesztését.

Ennek érdekében tervezzük meg 2023. évi gyűjteményfejlesztési és rendezvényszervezési tevékenységünket.

Kiemelten figyelünk az élethosszig tartó tanulás támogatására:

- az egymásra épülő oktatási szintekhez szükséges irodalom beszerzésével, különös figyelemmel a nyelvtanulásra,
- minőségi információ szolgáltatásával,
- az információkeresés módszereinek tanulásához rendszeresen nyújtott egyéni és csoportos képzésekkel,
- ismeretterjesztő és az olvasás iránti érdeklődést fejlesztő programok szervezésével.

A szabadidő kulturált eltöltéséhez, közösségek kialakításához hozzájárul könyvtárunk gazdag rendezvényszervező tevékenysége. Létrehoztunk és támogatunk az intézmény falai között kisközösségeket:

- heti rendszerességgel jóga klubot aktív látogatottsággal,
- a fiókkönyvtárainkban kézműves és ökoklub szervezésével,
- szombathelyi civil szervezetekkel közös rendezvényeket tervezünk,
- a 14-25 éves korosztály számára bemutatkozási lehetőséget teremtünk Bájoló című sorozatunkkal, amelynek keretében irodalommal és zenével foglalkozó fiatalokkal ismerkedhetnek meg a látogatók.

A közösségi innováció részeként a megye és a város történetének megismerését és hagyományainak ápolását támogató kutatásokat és programok létrehozását segítjük, ill.

kiállításokat szervezünk; helytörténeti témákat és eseményeket bemutató írásokat teszünk közzé portáljainkon és a médiában. Ezek a programok és publikációk élvezik a helyben élő lokálpatrióták támogatását, a Facebookon szerveződött közösség rendszeres találkozója és ismereteik megosztása hozzájárul a településen élők közösségi szemléletének kialakításához.

A könyvtár társadalmi szerepvállalásának erősítése stratégia célkitűzése a könyvtárnak, ehhez kötődő specifikus cél a könyvtár részvétele a határon túli magyarság információs, kulturális ellátásában, segítség a szórványban élő magyar közösségeknek kulturális örökségének megtartásában. A rábavidéki mozgókönyvtár támogatására fordítjuk a pályázati forrást 2023-ban is.

Az intézményi stratégiai terv a végrehajtási szakaszban van, így átgondoltuk az előttünk álló évek tervezett intézkedéseit, amelyek leginkább a hatékony működést szolgálják. A **fenntarthatóság**, az ökoszemlélet terjesztése és a **digitalizálás, webarchiválás** kulcsfogalmak köré szervezzük jövőbeli lépéseinket.

b. a pályázati tevékenység a stratégiai célok teljesülése érdekében

Támogatási forrás igénybevételével tervezzük 2023-ban az Életünk folyóirat kiadását, az Országos Könyvtári Napok programsorozat szervezését, a muraszombati bibliobusz támogatását.

3. SZERVEZET

Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata a 298/2022. (IX.29.) Kgy. számú határozattal elfogadta a város takarékosági programját, amelynek B/7. pontjában létszámstop lett elrendelve 2023. december 31-ig azzal a kikötéssel, hogy külön polgármesteri engedéllyel kerülhet sor a megüresedő státuszok betöltésére.

a. kompetenciafejlesztés (az 1997. évi CXL. törvény 94. § (5a) pontja és a kulturális szakemberek továbbképzéséről szóló 32/2017. (XII. 12.) EMMI rendelet alapján)

2023-ra vonatkozó képzési tervünk:

Név	Munkakör	A továbbképzés neve	Óraszám	Időpont
Zsigri Mária	gyermekkönyvtáros	Népmesekeincstár Mesepedagógia – foglalkozásvezető		2023 nincs kiírt dátum még
Spiegler-Kutasi Nikoletta	helyism. könyvtáros	Muzeális könyvtári dokumentumok	30	szept. 13- 14., 20-21.
Spiegler-Kutasi Nikoletta	helyism. könyvtáros	Az internet archiválása	30	márc. 6-9.

Tóthné Gyuricza Ágnes	táj. könyvtáros	Az internet archiválása	30	márc. 6-9.
Boros Bálint	táj. könyvtáros	Makerspace a könyvtárban	45	ápr. 12-14., 19-21.
Molnár Andrea	helyism. könyvtáros	Kiadványszerkesztés közgyűjteményi környezetben	60	okt. 25-27., nov. 2-3., 22-24.
Waldinger Dóra	táj. könyvtáros	Coaching szemlélettel a könyvtárban	30	nov. 21-22., dec. 4-5.
Boros Ferenc	SZET könyvtáros	Coaching szemlélettel a könyvtárban	30	nov. 21-22., dec. 4-5.
Németh Tiborné	osztályvezető térségi koordinátor	A szerzői jog a könyvtárakban	30	nov. 9-10., 23-24.
Németh Tiborné	osztályvezető térségi koordinátor	Úton a felhasználó felé	30	okt. 4-5., 11-12.
Zoványi Ibolya	zeneműtáros	A zeneirodalom csúcspontjai	30	ápr. 24-27.

4. INFRASTRUKTÚRA

a. fizikai terek, infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

Lényeges fejlesztést forrás hiányában nem tervezünk. Az érdekeltségnövelő támogatás terhére a legszükségesebb gépcseréket és beszerzéseket hajtjuk végre. Az internetelés tökéletesítését tervezzük a fiókkönyvtárainkban, továbbá a wifi negyedik emeleti kifogástalan elérését a központi könyvtárban.

b. egyéb infrastruktúra

Energiahatékonyságot szolgáló villanszerelési munkákat tervezünk, a világítótestek LED-esre cserélését folytatjuk.

5. GYŰJTEMÉNYI INFORMÁCIÓK

a. gyűjteményelhelyezés, gyűjteményfejlesztés és -feltárás

Központi könyvtár:

A gyarapításra fordított összegből 2023-ban kb. 10 000 egységnyi gyarapodást tervezünk. Az év során a központi könyvtár és a fiókkönyvtárak gyűjteményéből közel ennyi dokumentumegység kivonását tervezzük.

A szombathelyi térség részére történő feldolgozás 2023-ban tervezetten (6500 egység dokumentum):

KSZR: 6000 db

Kisebbségi ellátórendszer: 200 db

Városkörnyék: 300 db

Nemzetiségi dokumentumbeszerzés:

A 2023-ra tervezett gyarapodás (200 kötet), illetve kivonás mértéke (250 kötet) közel azonos szintű, ezért lényeges növekményt az állománymérlegben nem tervezünk.

Állománygyarapításunk forrása horvát és német nyelvterületen az OIK közvetítésével felhasználható állami támogatás, illetve az ellátandó települések KSZR érintettsége miatt a kistépülések könyvtári ellátását szolgáló kiegészítő állami támogatásból dokumentumvásárlásra szánt összeg meghatározott része. A muraszombati Területi és Tanulmányi Könyvtárral együttműködésben végezzük a muravidéki magyar lakosság könyvellátását. E célra terveink szerint 300 000 Ft-ot fordítunk.

b. állományvédelem

- Kötetzeti műhelyünk kb. 2000 kötet tervezett kötésével állományvédelmi célokat szolgál.
- Kb. 50ezer kölcsönözhető dokumentumba helyezünk el 2023-ban RFID chipet.
- Digitalizálási tervünk alapján hozzáférhetővé teszünk a Vasi Digitális Könyvtárban a kutatók érdeklődésére számot tartó, de az intenzív használat miatt erősen megrongálódott könyveket és folyóiratokat. Az online elérhetővé tétellel ezen dokumentumok állagvédelme teljeskörűen megvalósulhat.

c. digitalizálás

Hozzáférhetővé tesszük a Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia (KDS) könyvtári digitalizálási pályázatának keretében digitalizált dokumentumokat.

Folytatjuk a helyismereti gyűjteményben található plakátok és aprónyomtatványok digitalizálását. Gyűjteményünk legrégebbi darabjai az 1800-as évek végéről, az 1900-as évek elejéről származnak, így állományvédelmi szempontból is rendkívül fontos a digitalizálásuk. Az ezen időhatár után keletkezett nyomtatványok válogatásánál arra törekszünk, hogy a vármegye valamennyi települése képviselve legyen, ha rendelkezik releváns dokumentummal. A kiválasztásnál elsődleges szempont az információs érték és az igényes képi megformálás.

Közzétesszük:

- az intézményekhez, cégekhez, testületekhez kötődő, nagy eseményekre szóló meghívókat,
- évfordulós apró- és kisnyomtatványokat,
- avatásokról szóló anyagokat,

- nemzetközi kapcsolatok dokumentumait,
- a vasi flórát és faunát, tájféldrajzot bemutató nyomtatványokat,
- az épített környezet dokumentumait,
- biográfiailag értékes tartalmú hordozókat,
- természeti katasztrófák és különösen jelentős társadalmi események apró- és kisnyomtatványait.

6. SZOLGÁLTATÁSOK (VÁLTOZÁSOK, TRENDEK)

- a. célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások

Gyermekek:

- 2022-ben 4. alkalommal hirdettük meg Máskép(p) címmel helytörténeti fotó- és filmpályázatunkat általános és középiskolásoknak. A díjátadóra és a beérkezett fényképekből összeállított tárlat megnyitójára 2023. februárban kerül sor. A kiállítást egész évben „vándoroltatjuk” a megye oktatási és kulturális intézményeiben, a filmeket közösségi felületeinken mutatjuk be.
- Csatlakozunk a nemzetközi szerveződésű könyvajándék naphoz. 2023. február 14-én gyermekkönyvtáros kollégáink Sorkifaludba látogatnak, ahol mesemondásra, kötetlen beszélgetésre és ajándékkönyvek átadására kerül sor.
- Országos képzőművészeti pályázatot hirdetünk A vers világa címmel. A pályázat célja, hogy népszerűsítse a középiskolások körében a versolvasást, megmutassa, miként értelmezik a fiatalok kortárs költők alkotásait a képzőművészet segítségével.
- Június 26 – július 7. között ismét megtartjuk olvasótáborunkat zöldkönyvtári környezetben, a kámoni fiókkönyvtárunkban.
- A Methamorphoses Meseterápiás Egyesület Mesék az élethez programja idén negyedszer kerül megszervezésre.

Idősek:

- Rendszeresen tartunk helytörténeti, filmtörténeti előadásokat a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermejkölöletési Szolgálat idősek klubjaiban és fogadjuk az innen érkező csoportokat.

Zenét kedvelők:

- Folytatjuk Horváth Imre karnagy Ezt látni és hallani kell! című komolyzenei előadásorozatát. A programhoz rendszeresen készítünk válogatást Médiatár és nyelvi részlegünk kölcsönözhető dokumentumaiból.
- A Zeneműtári találkozások című, újonnan indult programsorozatunkat havi rendszerességgel szervezzük.

- b. helyben elérhető szolgáltatások

Hagyományos könyvtári szolgáltatásaink közül változatlanul a dokumentumok kölcsönzése a legnépszerűbb, amely a könyvek mellett időszakos kiadványokra, egyéb adathordozókra is kiterjed. Könyvtárunkban a helybenhasználat elsősorban a nyomtatott dokumentumok – könyvek, folyóiratok – olvasására, fénymásolására, szkennelésére, a hangzó dokumentumok meghallgatására, a könyvtárban elérhető adatbázisok használatára irányul. A látogatói érdeklődés folyamatos fenntartása érdekében a helyben elérhető szolgáltatások gondozása ugyanolyan hangsúlyos számunkra, mint a távolról elérhető szolgáltatások fejlesztése.

c. távolról elérhető szolgáltatások

A könyvtár 2020-ban váltott integrált rendszert: az OLIB adatbázist felváltotta a SZIKLA. Az OPAC keresés tökéletesítésével szeretnénk a látogatók keresési élményét növelni:

- terveink között szerepel, online tematikus ajánlók készítése (a címekre kattintva az olvasó azonnal tájékozódhat a dokumentum státuszáról, előjegyezheti vagy lefoglalhatja a neki tetsző kötetet),
- konkrét felhasználói csoportokat tervezünk megszólítani az integrált rendszer hírlevélküldő szolgáltatásával egy-egy rendezvény kapcsán,
- tovább népszerűsítjük a SZIKLA olvasók által használt funkcióit (előjegyzés, foglalás, gyarapítási javaslat), bővítjük ezek használói körét.

Folyamatosan építjük a Vasi Digitális Könyvtár adatbázisunkat, menürendszerét gondozzuk, szükség esetén bővítjük (pl. újonnan bekerült dokumentumok listája).

d. közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások

Országos rendezvények

2023-ban is csatlakozunk az országos programokhoz.

A magyar kultúra napja alkalmából munkatársaink, olvasóink és a fenntartó önkormányzat képviselője ajánlanak köteteket. A Magyar széppróza és Magyar költészet napjára évfordulós szerzők műveiből válogatunk. Csatlakozunk a Nemzetközi könyvajándék naphoz, az Internet Fiestához, a Roma kultúra napjához, valamint az Európai Hulladékcsökkentési Héthez. Az Ünnepi Könyvhét keretében képzőművészeti kiállítást nyitunk Weöres Sándor születésének 110. évfordulója alkalmából.

Országos képzőművészeti pályázatot hirdettünk középiskolás diákok számára A vers világa címmel. A díjátadóra és az alkotásokból összeállított tárlat megnyitójára a Magyar költészet napján kerül sor.

Évfordulós rendezvények

Petőfi Sándor születésének 200. évfordulója kapcsán zenés irodalmi délelőttre kerül sor, kamarakiállítás és kvíz készül a költő vasi kultuszáról.

A magyar távközléstörténet 130 éves évfordulója apropóján kiállítást nyitunk Fülöp Tibor magángyűjtő relikviáiból és a helyismereti gyűjtemény dokumentumaiból.

Online programok

Gazdag Erzsi Üvegcsengő című kötete megjelenésének 85. évfordulójára „képzelt interjút” készítünk a költővel, melyet honlapunkon és Facebook-oldalunkon teszünk elérhetővé, valamint vetélkedőt hirdetünk felnőtt és gyermek használóink számára.

Továbbra is lehetőséget biztosítunk helyi szerzőknek és alkotóknak a bemutatkozásra.

Klubok, programsorozatok

Folytatjuk évek óta futó programsorozatainkat (Ezt látni és hallani kell!, Helytörténeti klub, Bájoló) és a zeneműtári állománymenedzsment céljából 2022 decemberében útjára indított Zeneműtári találkozásokat. Ez utóbbi keretében vendégeink lesznek Jávorszky Béla (Szakcsi Lakatos Béláról), Vágvölgyi András (Oscar-díj átadásról), Szenkovits Péter (Töröcsik Mariról) és Vass Norbert (beatkorszakról).

Képzések

Továbbra is figyelemmel kísérjük a Könyvtári Intézet képzési kínálatát és arra ösztönözzük kollégáinkat, hogy vegyenek részt továbbképzéseken és szerezzenek újfajta ismereteket.

Kiállítások

Az év során helyet adunk helyi és nem vasi képzőművészek bemutatkozásának. Februárban a 2022-ben meghirdetett Máskép(p) helytörténeti fotópályázatra beérkezett alkotásokból, márciusban épületkerámiákból nyílik tárlat. Ismét intézményünkben kerül megszervezésre a Képeslevelezőlap-gyűjtők Egyesületének országos kiállítása, novemberben pedig a Vasvári Békeház Képzőművészeti Gyűjteményének hagyományos, éves tárlata érkezik.

Az első emeleten júliusban a könyvtár unikális, utazással kapcsolatos köteteiből, augusztusban Magyar Zoltán fotótörténeti magángyűjteményéből nyílik kiállítás.

Kiállítások az első emeleti kölcsönzőtérben:

- Kiállítás a magyar széppróza napja alkalmából február 9-től március 9-ig

Évfordulós szerzők:

145 éve született Molnár Ferenc (1878-1952)

145 éve született és 90 éve hunyt el Krúdy Gyula (1878-1933)

135 éve született Füst Milán (1888-1967)

110 éve született és 45 éve hunyt el Rónay György (1913-1978)

90 éve született Konrád György (1933-2019)

85 éve született Szilágyi István (1938-)

- Kiállítás a magyar költészet napja alkalmából április 6-tól május 5-ig

Évfordulós szerzők:

200 éve született Petőfi Sándor (1823-1849)

140 éve született Babits Mihály (1883-1941)

60 éve hunyt el Sík Sándor (1889-1963)

40 éve hunyt el Illyés Gyula (1902-1983)

45 éve hunyt el Nagy László (1925-1978) és 95 éve született felesége, Szécsi Margit (1928-1990)

5 éve hunyt el Kányádi Sándor (1929-2018)

e. online felületek (honlap, közösségi média)

A honlapunk folyamatos alakításával célunk a könyvtárhasználat iránti érdeklődés felkeltése, ennek érdekében:

- szűrt kereséseket helyezünk el a honlapon beágyazott link formájában
- figyelemfelkeltő tartalmak közzétételére törekszünk az online felületeinken.

f. területi ellátás (bővebben kifejtve a 11. pontban)

A Berzsenyi könyvtár 2023-ban is a kulturális törvény előírásai alapján végzi vármegyei területi ellátó tevékenységét, különös figyelmet fordítva a folyamatos együttműködésre, és a segítségnyújtásra.

Nemzetiségi könyvtári ellátás:

Gondoskodunk a nemzetiségi könyvellátás részére beszerzett dokumentumok lelőhely-, egyedi és csoportos leltárkönyvi nyilvántartásáról, az új dokumentumok érintett települések közti elosztásáról és kiszállításáról, koordináljuk a muraszombati csereanyag kiszállítását.

Nemzetiségi településeinkre anyanyelvi kultúra ápolását segítő könyvtári rendezvény szervezését tervezzük:

Település	Program	Alkalom	Nyelvterület	Létszám
Felsőcsatár	Háromnyelvű kötetbemutató	1	horvát/német /magyar	20
Felsőszölnök	Szlovén nyelvű könyvajánló gyerekeknek	1	szlovén	15
Felsőszölnök	Népszokásaink	1	szlovén	15
Horvátzsidány	Háromnyelvű kötetbemutató	1	horvát/német /magyar	20
Narda	Háromnyelvű kötetbemutató	1	horvát	20

Peresznye	Horvát nyelvű Ringató foglalkozás	1	horvát	10
Szentpéterfa	Háromnyelvű kötetbemutató	1	horvát/német /magyar	25
Szentpéterfa	Író-olvasó találkozó	1	horvát	25
		8		145

7. MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS

a. használói elégedettségmérés

2023-ban is élünk a lehetőséggel.

b. önértékelés

Tervezzük benyújtani a Minősített Könyvtár cím pályázatot, ehhez önértékelés elvégzése szükséges a Berzsenyi Dániel Könyvtárban.

c. települési könyvtárak minősítésének koordinációja, előkészítése (a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 66. § j) pontja alapján)

A Berzsenyi könyvtár koordinációs támogatásával Szentgotthárd esetében indult el a könyvtári minősítés előkészítése. Ezt a tevékenységet szeretnénk 2023-ban is folytatni.

2023-as minőségcéljaink:

1. Minősített Könyvtár cím pályázat benyújtása
2. Könyvtári évkönyv elkészítése

Az ISO Minőségirányítási Rendszerünkben 2023-ban tervezett feladatok:

- belső audit lebonyolítása
- vezetőségi átvizsgálás
- NQA irányítási rendszerek felülvizsgálati auditja (EMT Első Magyar Tanúsító Zrt.)

8. TUDOMÁNYOS KUTATÁS ÉS KIADVÁNYOK

A Berzsenyi Dániel Könyvtárban nincs tudományos munkatárs.

2023-ban megjelentetjük a **Vasi életrajzi bibliográfiák** című, a könyvtár által 1974-ben elindított sorozat 44. kötetét, amely **Horváth Boldizsár** egykori igazságügyminiszternek állít emléket. 2023-ban lesz a jogtudós, politikus halálának 125. évfordulója.

2013. január 1-je óta a Berzsenyi Dániel Könyvtár az **Életünk** irodalmi folyóirat kiadója. Szépirodalmi közléseinket 2023. évben is a művek önértékei alapján válogatjuk. Elismert alkotók (Zalán Tibor, Fábíán László, Patak Márta) mellett fiatal költőknek is teret engedünk.

Közléseinket tematikusan az irodalmi tárgyú munkák mellett a kultúr- és művelődéstörténet felé is bővítjük. Az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően lapszámainkban bemutatunk egy-egy kortárs képzőművész alkotásait (fényképész, grafikus, festőművész), továbbá, eddig publikálatlan irodalmi szövegekkel és a hozzájuk kapcsolódó elemzésekkel jelentkezünk.

2023-ban tervben van a főszerkesztő, **Alexa Károly tanulmánykötetének** megjelentetése is.

Tervezzük újabb **könyvtári évkönyv** megjelentetését 2023-ban. A legutóbbi ilyen jellegű munka 2007-ben jelent meg, így időszakosává vált az azóta eltelt időszak számbavétele.

2023-ban is **ajánló bibliográfiát** állítunk össze az Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny témáihoz.

Munkatársunk a Vasi Honismereti és Helytörténeti Közlemények szerkesztőbizottságának tagjaként részt vesz a lap Krónika rovatának szerkesztésében.

9. PARTNERSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

Könyvtári együttműködés

Továbbra is ápoljuk kapcsolatainkat a hazai és határon túli könyvtárakkal, elsősorban könyv- és folyóiratcsere formájában, valamint részt veszünk a szakma érdekképviseleti szerveinek (Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Informatikai és Könyvtári Szövetség Megyei Könyvtári Tagozata) munkájában.

Regionális könyvtári kapcsolat:

A győri Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Térrel 2023-ban is készek vagyunk az együttműködésre.

Közművelődési együttműködés

2023-ban is szervezünk közös programokat a Szombathelyi Zsidó Hitközség és Bernstein Béla Kulturális Központtal, a Szombathelyi Szépítő Egyesülettel, a Vas Megyei Honismereti Egyesülettel és a H+ Média és Kulturális Egyesülettel. Együttműködő partnerünk Szombathely MJV Roma Nemzetiségi Önkormányzata.

Közművelődési tevékenység szociális szolgáltatást végző intézményeknél

Havonta cserélünk olvasnivalót:

- Szociális Szolgáltató Központ (Pozsony u.)
- Szakosított Szociális Intézet (Gagarin út)
- Szombathelyi Evangélikus Diakoniai Központ - Johanneum
- Holnap Háza

További kapcsolatok:

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége (SINOSZ) Vas Megyei Szervezete; Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége Vas Megyei Szervezete.

Közoktatási együttműködés

2023-ban is tervezünk könyvtári és várostörténeti foglalkozásokat általános és középiskolás csoportoknak.

A könyvtár szakmailag közreműködik a **Rum-Kastély EGYMI** diákjaival, bemutatkozási lehetőséget adunk az értelmileg akadályozott gyermekeknek, fiataloknak, hogy filmjeiket bemutassák az általunk szervezett eseményeken. Idén is sor kerül a könyvtár és a **Magyar Speciális Mozgókép Egyesület közös esélyegyenlőségi rendezvényére**, amelyen az érdeklődők válogatást láthatnak a fogyatékkal élő és pszichiátriai beteg alkotók által készített és róluk készült mozgóképekből.

10. PR/MARKETING/KOMMUNIKÁCIÓ EREDMÉNYEI

A könyvtár korrekt kapcsolatot ápol a helyi média (nyomtatott és elektronikus sajtó, helyi televízió, rádiók, online oldalak) képviselőivel. A kiépített együttműködések 2023-ban is tovább ápoljuk. Pontos és naprakész tájékoztatásuk érdekében elektronikus levélben, sajtóközlemény formájában folyamatosan informáljuk őket a könyvtári programokról, szolgáltatásainkról, az intézménnyel kapcsolatos újdonságokról. A könyvtár közösségi felületein (honlap, Facebook, Instagram) és egyéb fórumokon (pl. Hová menjek Szombathelyen) folyamatosan helyezzük ki újdonságainkat. Programjainkról, szolgáltatásainkról szórólapokat, plakátokat helyezünk ki az intézményben. Nagyobb városi programokon (Hang-Tér-Kép, Utcaművészeti Fesztivál) rendszeresen kitelepülünk.

Köremail és hírlevél formájában folyamatosan tájékoztatjuk látogatóinkat, olvasóinkat, valamint a velünk együttműködésben működő civil szervezetek (Vasi Múzeumbarát Egylet, Szombathelyi Szépitő Egyesület) online felületein is megjelenünk rendezvényeinkkel.

A H+ Média és Kulturális Egyesülettel évek óta szoros kapcsolatot ápolunk. Felületén is reklámozzuk programjainkat, valamint az egyesület rögzíti és honlapján visszanezhetővé teszi rendezvényeink egy részét.

A Magyar Katolikus Rádió minden hónap elején beharangozza a könyvtári aktualitásokat. Rendezvényeink hírét igyekszünk a határon túlra is eljuttatni: a Burgenlandi Rádiót folyamatosan tájékoztatjuk programjainkról.

11. A VÁRMEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI KÖNYVTÁR A VÁRMEGYE TERÜLETÉN MŰKÖDŐ TELEPÜLÉSI KÖNYVTÁRAKAT ÉRINTŐ ÁLLAMI FELADATAIRÓL SZÓLÓ ÖSSZEFOGLALÓ

- a. a vármegyei kötelempéldányokkal, a digitalizálással, a gyűjteményét feltáró elektronikus katalógus építésével kapcsolatos feladatokról,

A korábbi évek gyakorlatát követve a Vas vármegyében működő nyomdákkal rendszeres kapcsolatban állunk, a kötelespéldány-szolgáltatási tevékenységüket figyelemmel kísérjük, szükség esetén az elmaradt példányokat reklamáljuk, a beérkezett helyi nyomdatermékeket állományba vesszük és feltárjuk. Vas vármegyei archív könyvtárként nagy hangsúlyt fektetünk a helyismereti érdeklődésre számot tartó, de a könyvtárunk állományából hiányzó dokumentumok beszerzésére.

- b. a vármegye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos feladatokról,

A Berzsényi Dániel Könyvtár az 1997. évi CXL. törvény 66. § szerint szervezi a vármegye területén működő könyvtárak együttműködését. 2023-ban megújítjuk a KSZR-ben szolgáltatásközvetítést végző városi könyvtárakkal (5 könyvtár) kötött Együttműködési Megállapodást.

Együttműködés pályázatokban

Az NKA pályázati kiírásának függvényében szervezzük és koordináljuk az októberi könyvtári hét térségi rendezvénysorozatát. Gondoskodunk a kapcsolódó pályázat szakmai beszámolójának határidőre történő elkészítéséről.

Szakmai értekezletek továbbképzések

A vármegye nyilvános települési könyvtáraival való szakmai kapcsolattartás érdekében évente 2 alkalommal teljeskörű könyvtárigazgatói értekezletet szervezünk.

Szakmai tanácsadás, segítségnyújtás

Szakmai segítséget nyújtunk nyilvános könyvtárainknak a dokumentációjukban a szakértői vizsgálat során feltárt hiányosságok pótlásához, szabályzataik korszerűsítéséhez. Segítjük a nyilvános települési könyvtárak minőségbiztosítási rendszerének kidolgozását.

- c. a települési könyvtárak tevékenységét segítő 2023-ban nyújtandó szolgáltatásokról,

Teljeskörű KSZR szolgáltatást biztosítunk az 1997. évi CXL. törvény 66. §, valamint a 39/2013. (V. 31.) EMMI rendelet alapján – a központi költségvetés kistélepülési könyvtári támogatás terhére.

A Vas vármegyei kulturális intézményrendszer szakmai-módszertani fejlesztését végezzük a KSZR keretében 203 településen, az ellátásba bevont öt városi könyvtárral együttműködve:

- Törekszünk a gazdaságos és változatos, a felhasználói igényekhez igazodó dokumentum-ellátásra, a kihelyezett gyűjtemények folyamatos gondozására, szolgáltató helyek közötti cseréjére.

- Szervezzük a korosztály független, előzetes igényfelmérésen alapuló, az esélyegyenlőséget javító közösségi, olvasást és könyvtárhasználatot népszerűsítő programokat.
- Előzetesen tervezett, nem akkreditált szakmai továbbképzésekkel kínálunk lehetőséget a helyi könyvtárosok tudásmegújítására, az alapvető könyvtárosi ismeretek elsajátítására.
- Kiszállásaink során helyszíni tanácsadással segítjük a községi könyvtárakban folyó munkát. A támogatási lehetőségek függvényében tanácsadással segítjük a szolgáltató helyek megújítását segítő pályázatok írását.

Koordináljuk a megye nyilvános könyvtárainak, könyvtári szolgáltató helyeinek és szakkönyvtárainak statisztikai adatszolgáltatását. Határidőre elvégezzük az adatsorok ellenőrzését, elektronikus rögzítését, véglegesítését.

Segítjük a nyilvános könyvtárak éves beszámolójának, munkatervének elkészítését, elvégezzük a szakmai ellenőrzést és gondoskodtunk a Könyvtári Intézet felületére való feltöltésről.

- d. az iskolán kívüli könyvtári továbbképzés és szakképzés végzéséről,

2023-ban is alapfokú könyvtárosi tanfolyamot szervezünk a szolgáltatóhelyeken feladatot ellátó új könyvtárosoknak.

- e. a települési könyvtárak fejlesztésének koordinációjáról, az ennek keretében megtett javaslatokról

Szakmai tanácsadással segítjük a csepregi Petőfi Sándor Művelődési – Sportház és Könyvtár szakmai terének megújítását.

- f. a helyismereti dokumentumok elektronikus hozzáférhetővé tételével kapcsolatos elvégzett feladatokról

A Közgűjteményi Digitalizálási Stratégia (KDS) könyvtári digitalizálási pályázatának keretében több vasi könyvtár volt együttműködő partnerünk. Fontos feladatunknak tartjuk, hogy Vasi Digitális Könyvtárunkban egyenlő arányban jelenjenek meg szombathelyi és vasi tartalmak, hogy a vármegye valamennyi települése képviselve legyen, ha rendelkezik a helyismereti kutatás szempontjából alapvető dokumentummal. Ennek értelmében – 2023-ban – teljes szövegi elérhetővé tesszük a következő köteteket:

- Csepreg. 1945-1985. Csepreg, 1985. 332 p.
- Harangozó Miklós: Mária tenyerén. Történetek Kis-Czell életéből. Celldömölk, 2017. 311 p.
- Kemenesaljai életrajzi lexikon. Szerk. Németh Tibor. Csöngye, 2014. 222 p.

- Nádasy Lajos: A celldömölki Berzsényi Dániel Gimnázium alapítása története. Celldömölk, 1975. 54 p.
- Porkoláb István: Celldömölk Kismáriacell szabadalmas mezőváros története. Celldömölk, 1927. 188 p.
- Reichardt Aba: Akit a csillag hívott. Berecz Erzsébet Skolasztika 1898-1932. Tiszaalpár, 2002. 467 p.
- Répcelak a történelem sodrában. Konferencia. 2000. 43 p.
- Répcelak város monográfiája. Szerk. Csapody Tamás. 2019. 619 p.
- Sziklay János: Dunántúli kultúrmunkások. A Dunántúl művelődéstörténete életrajzokban. Budapest, 1941. 556 p.
- Vadász Norbert: Dukai Takách Judit élete és munkái. Budapest, 1909. 210 p.
- Vass József: Celldömölk vasúti csomópont 100 éves története. Celldömölk, 1971. 80 p.

Ugyanezen elv szerint kereshetővé és online elérhetővé tesszük azokat a folyóiratokat, amelyek a megye egészéről tudósítottak:

- Vasmegyei Lapok
- Rábavidék
- Nyugatmagyarország
- Eörség

12. AZ ENERGIÁVÁLSÁG OKOZTA VÁLTOZÁSOKRÓL

Amennyiben a teljes évet meghatározza az energiaválság, az ősztől kezdődő fűtési szezonban – a korábbi tapasztalatokat felhasználva – módosítanánk a nyitvatartásunkon, temperálós fűtési napokon pár óra időtartamban szeretnénk látogatókat fogadni.

Odafigyeléssel, tudatos szemléletformálással ki tudjuk alakítani a könyvtárműködtetés optimális kereteit. A nehézségeket rugalmasan kezelve, a könyvtári ellátást eredményesen, hatékonyan megoldva törekszünk a hivatásunk magas minőségi szolgáltatást nyújtó művelésére.

